

Timmerhuis Projecten B.V.
E. Evers
Postbus 75
7670 AB VRIEZENVEEN

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

uw brief van 1 juli 2010	uw kenmerk RZ/10-3285	ons kenmerk FF/75C/2010/0259. bes.afw.dw	datum 15 september 2010
onderwerp Flora- en faunawet		doorkiesnummer 0800 - 22 333 22	bijlagen
art. 75, lid 5 en lid 6, onderdeel c			

Geachte heer Evers,

Naar aanleiding van uw verzoek van 2 juli 2010 en de aanvulling hierop van 18 augustus 2010, geregistreerd onder aanvraagnummer FF/75C/2010/0259 om een ontheffing als bedoeld in artikel 75 van de Flora- en faunawet te krijgen, deel ik u het volgende mee. Ik kan u de gevraagde ontheffing niet verlenen, omdat er geen sprake is van overtreding van verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Dit houdt in dat het toegestaan is de voorgenomen werkzaamheden zonder ontheffing uit te voeren, mits de in deze brief genoemde maatregelen worden uitgevoerd. Verder in deze brief staat vermeld wat daarvoor de redenen zijn.

De aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project "Revelhorst IV te Zutphen", gelegen in de gemeente Zutphen. Het plangebied ligt direct ten zuiden van de kern Zutphen, ten zuiden van de N348 en ten oosten van de N314, één en ander zoals is weergegeven op afbeelding 1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Revelhorst IV te Zutphen" van 7 mei 2010. Ten behoeve van ontwikkeling van een bedrijventerrein zal een oude boerderij inclusief bijbehorende stallen gesloopt worden. Verder zullen alle groene elementen in het plangebied verdwijnen. Ontheffing wordt gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 10 en 11 van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de steenmarter en de kerkuil, voor de periode van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2015.

Overwegingen

Wettelijk kader

Beschermde soorten

De steenmarter is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder a, van de Flora- en faunawet. Vogels zijn beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder b, van de Flora- en faunawet. Voor vogels wordt alleen ontheffing verleend indien het nest valt onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Hieronder zal dit nader worden toegelicht.

Verbodsbepalingen

Op grond van de artikelen 10 en 11 van de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde inheemse diersoorten opzettelijk te verontrusten; nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse diersoorten te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Vogelnest

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en, voor zover het geen nestvlieders betreft, het grootbrengen van de jongen. In de context van artikel 11 van de Flora- en faunawet moet onder nest ook de inhoud en de functionele omgeving daarvan, voor zover het broedsucces van vogels daarvan afhankelijk is, worden begrepen. Daartoe zijn alle activiteiten begrepen die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Artikel 11 van de Flora- en faunawet is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken en gebruiken hun nest niet als vaste rust- of verblijfplaats. Dergelijke nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen niet de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet.

Nesten van de kerkuil vallen onder de definitie van het begrip nesten in artikel 11 van de Flora- en faunawet. Dit type valt ook buiten het broedseizoen onder de definitie van 'vaste rust- of verblijfplaatsen' in artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze nesten zijn daarom, voor zover ze niet permanent verlaten zijn, jaarrond beschermd.

Afwijzing artikel 10 van de Flora- en faunawet

Er is ontheffing aangevraagd van de verbodsbepaling genoemd in artikel 10 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het opzettelijk verontrusten van de steenmarter en de kerkuil. Opzettelijke verontrusting is bij de voorziene werkzaamheden echter niet aan de orde. Indien u handelt overeenkomstig de zorgplicht genoemd in artikel 2 van de Flora- en faunawet is er geen sprake van het opzettelijk verontrusten van de beschermde soorten. Een ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 10 van de Flora- en faunawet is derhalve niet aan de orde.

Functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats

De verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De functionaliteit van deze beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen gaat door het uitvoeren van de werkzaamheden achteruit of wordt (volledig) aangetast. De vaste rust- en verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan de beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen. Onder bepaalde omstandigheden kan het zelfs zo zijn dat aantasting van een - op zich zelf niet beschermd - gebied deze functionaliteit van de beschermde vaste rust- en verblijfplaats aantast en derhalve leidt tot overtreding van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet.

Steenmarter

De steenmarter is binnen het plangebied aangetroffen. Het plangebied heeft voor de steenmarter de functie van verblijfplaats. Door de werkzaamheden worden vaste rust- en verblijfplaatsen van de steenmarter verstoord, beschadigd en vernield. Echter, de steenmarter is een algemeen voorkomende soort in de omgeving van het plangebied. Daarnaast zijn de negatieve effecten voor de steenmarter gering van aard. Om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de steenmarter te waarborgen stelt u de volgende maatregelen voor:

- De versturende werkzaamheden vinden plaats buiten het voortplantingsseizoen van de steenmarter. De voortplantingsperiode van de steenmarter loopt globaal van maart tot en met augustus.
- De aanwezige begroeiing wordt minimaal één week vóór de aanvang van de sloopwerkzaamheden kort afgemaaid en gesnoeid.
- De sloop vindt plaats door middel van strippen, zodat eventuele aanwezige steenmarters de gelegenheid krijgen om te vluchten.
- Tijdens de werkzaamheden wordt rekening gehouden met het feit dat mogelijke vluchtroutes voor de steenmarter aanwezig zijn, zodat de kans dat ze opgesloten worden in het gebouw nihil is en dood door sloop wordt voorkomen.
- Alle mitigerende maatregelen worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van steenmarters.
- Bovenstaande mitigerende maatregelen dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie aanwezig te zijn en onder betrokken werknemers bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.

Door het uitvoeren van bovenstaande maatregelen wordt voorkomen dat er verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet overtreden worden. De functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats van de steenmarter komt niet in het geding. Een ontheffing is dan ook niet nodig.

¹ Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Kerkuil

De kerkuil is binnen het plangebied aangetroffen. Het plangebied heeft voor de kerkuil de functie van roestplaats en foerageergebied. Foerageerplaatsen zijn enkel ontheffingsplichtig indien zij van groot belang zijn voor de functionaliteit van de verblijfplaatsen van de betreffende soort, doordat er onvoldoende alternatieven voorhanden zijn. Door de werkzaamheden worden vaste rust- en verblijfplaatsen en het foerageergebied van de kerkuil verstoord, beschadigd en vernield. Om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaatsen van de kerkuil te waarborgen stelt u de volgende maatregelen voor:

- Vóórafgaand aan de werkzaamheden zullen er twee nieuwe nestkasten in de direct omgeving van het plangebied opgehangen worden, in het huidige territorium.
- De nestkasten worden op een geschikte locatie gehangen, in schuren of gebouwen, waar nog geen kerkuilkasten hangen. De locaties zijn weergegeven op afbeelding 4 van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Activiteitenplan flora en fauna Revelhorst IV te Zutphen" van 7 mei 2010.
- Het plaatsen van de kasten wordt begeleid door de lokale vogelwerkgroep.
- De sloop van de huidige verblijfplaats zal pas starten als de vervangende verblijfplaatsen zijn gerealiseerd. Vóórafgaand aan de sloop wordt gecontroleerd of de kerkuil aanwezig is in het gebouw. Wanneer de kerkuil aanwezig is wordt gewacht met de sloop tot de kerkuil het pand heeft verlaten.
- De nestkasten worden opgenomen in een nestkastencontroleproject, waarbij de kasten worden gecontroleerd op eventuele broedgevallen. De lokale vogelwerkgroep zal het beheer en onderhoud van de nestkasten op zich nemen.
- Een strook grasland langs de Vierakkerse Laak wordt ingericht als ruigtezone en wordt extensief beheerd. Op deze locatie worden tevens extra afrasteringspaaltjes geplaatst die als uitkijkplek kunnen dienen. Deze zal gereed zijn voor het bouwrijp of woonrijp maken van het plangebied.
- Aan de zuidoostzijde van het plangebied wordt een groenzone ingericht van 5 meter. Om deze zone geschikter te maken voor de kerkuil wordt een meidoornhaag gerealiseerd en bomen aangeplant. Snoeimateriaal wordt langs de heggen gelegd. De groenzone wordt ingericht tijdens het bouwrijp of woonrijp maken.
- De groenstrook aan de noordoostkant van het bedrijventerrein wordt ingericht met kruidenrijk gras en wordt extensief beheerd en gefaseerd. Er wordt incidenteel gemaaid, 1 a 2 maal per jaar. Deze groenstrook wordt ingericht tijdens het bouwrijp of woonrijp maken.
- In de omgeving van het plangebied worden afrasteringspaaltjes geplaatst die kunnen dienen als uitkijkpost voor de kerkuil.
- Erven worden door middel van een erfbeplantingsproject opnieuw ingericht, gericht op de kerkuil. Dit project zal gereed zijn vóór het bouwrijp maken van het plangebied.
- Door de inpassing van de gevangenis en de inpassing van het nieuwe bedrijventerrein (met een groenstrook met hoogopgaande beplanting) vermindert de lichtuitstraling afkomstig van het bedrijventerrein richting het buitengebied.
- Beheer van de ruigtestroken gebeurt door of namens de gemeente Zutphen en wordt meegenomen in het beheerplan.

- De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van vogels.
- Bovenstaande mitigerende maatregelen worden in een ecologisch werkprotocol opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol is op de locatie aanwezig en onder betrokken werknemers bekend. Werkzaamheden worden conform dit protocol uitgevoerd.

Door het uitvoeren van bovenstaande maatregelen wordt voorkomen dat er verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet overtreden worden. De functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats van de kerkuil komt niet in het geding. Een ontheffing is dan ook niet nodig.

Zorgplicht

Voor alle soorten geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Ik wijs u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voorts wijs ik u erop dat verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken jaarrond zijn beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist.

Besluit

Gelet op het voorgaande wijs ik uw aanvraag voor een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet af.

Conclusie

Dit houdt in dat het toegestaan is bovenstaande werkzaamheden zonder ontheffing uit te voeren, mits de door u voorgestelde maatregelen zoals genoemd op pagina 7 tot en met 14 van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Revelhorst IV te Zutphen" van 7 mei 2010 worden uitgevoerd.

Ik wijs u erop dat als u de maatregelen zoals genoemd in de bij de aanvraag gevoegde stukken niet conform het projectplan uitvoert, u (mogelijk) toch ontheffing van de Flora- en faunawet nodig heeft.

Datum Kenmerk
15 september 2010 FF/75C/2010/0259

Vervolgblad
6

Als u toch een ontheffing nodig heeft voor een vogelsoort dient u voor het verkrijgen van deze ontheffing voor het project een belang, genoemd in de Vogelrichtlijn, aan te tonen. Indien dit belang niet kan worden aangetoond, wordt de aanvraag afgewezen en mag u het project niet uitvoeren. De belangen genoemd in de Vogelrichtlijn zijn:

- De volksgezondheid en de openbare veiligheid.
- Veiligheid van het luchtverkeer.
- De bescherming van flora en fauna.

Daarnaast wijs ik u erop dat als u afwijkt van de maatregelen zoals genoemd in de bij de aanvraag gevoegde stukken, zonder ontheffing of goedkeuring aan te vragen, u zeer waarschijnlijk in overtreding bent van de Flora- en faunawet. Ik kan dan door bestuursrechtelijke dwang toe te passen de strijdige situatie alsnog beëindigen. Dat kan betekenen dat een last onder dwangsom wordt opgelegd, of dat bestuursdwang wordt toegepast. Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Flora- en faunawet bepaalde.

Wanneer u al leges heeft betaald dan betalen wij u deze zo spoedig mogelijk terug.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief een bezwaarschrift indienen. Stuur het ondertekende bezwaarschrift naar Dienst Regelingen, afdeling Recht en Rechtsbescherming, postbus 20401, 2500 EK Den Haag.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval het aanvraagnummer FF/75C/2010/0259 en de datum van de beslissing.

Op onze internetsite www.minInv.nl/loket/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het indienen van een bezwaarschrift.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT,
voor deze,
de teammanager uitvoering Dienst Regelingen,

P. Kooiman